

61. szám

BOLYGATÓ

A BOLYAI JÁNOS GIMNÁZIUM LAPJA

Szerkeszti: dr. Kovács István - Kiadja: dr. Fözöné Timár
Éva

18. évfolyam, 61. szám. 2011. február

TEHETSÉGEK FELKAROLÁSA A BOLYAI JÁNOS GIMNÁZIUMBAN

(Petőfi Népe, 2010. december 14.)

A Bolyai János Gimnáziumban folyó pedagógiai munka egyik kiemelt célja a tehetséggondozás. Az itt tanuló diákok évek óta sikeresen szerepelnek az országos és megyei tanulmányi, művészeti és sportversenyeken. Eredményeik magas színvonalát bizonyítja, hogy 2008-tól az iskola elnyerte a **„Tehetséggondozó Közéiskola”** címet, alapítványa pedig a **tehetségpontok** országos hálózatának tagja. Az Oktatásért Közalapítvány – összesen 4 millió Ft-os támogatásával - jelenleg a négy tehetséggondozó műhely segíti az arra érdemes tanulók felkarolását. A pályázati források lehetőséget adnak technikai eszközök vásárlására, szertárbővítésre, a tanulók tanulmányi kirándulásainak, színházlátogatásainak finanszírozására is.

A **német nyelvi tehetséggondozó műhelyben** a kreativitás játssza a főszerepet. Itt a tanulók rövid terjedelmű prózai és lírai művekkel ismerkednek meg, sőt: megtanulnak saját maguk is ilyen műveket létrehozni, közben műfaji és stílustechnikákat sajátítanak el. Beszédkésztségüket érvelési technikák gyakorlásával fejlesztik. Projektmunkát végeznek különböző témákban, melynek során a kooperatív tanulás és az önálló ismeretszerzés módszerét alkalmazzák az ott tanítók. A foglalkozásokon szókinccs és grammatikai ismeretanyag bővítése és sulykolása mellett mondatalkotási technikákat sajátítanak el. Mindez segítséget nyújt felsőfokú nyelvvizsga sikeres letételéhez is, melyre az iskolán belül is lehetőségük van a diákoknak, hisz az intézmény 3 év óta DSD nyelvvizsga központ is egyben.

A **természettudományi tehetségműhelyben** a foglalkozások kétharmada a fizika, egyharmada a kémia területét érinti. A foglalkozásokon lehetővé válik a diákok gondolkodásmódjának, problémafeltáró és feladatmegoldó képességének fejlesztése. Mindkét tantárgyból előtérbe kerül az empirikus megközelítés, a kísérletezés. A tanulók itt begyakorolhatják a kísérletek megtervezését, összeállítását, a tapasztalatok összegyűjtését és végül a következtetések levonását. Kémiából főként anyagvizsgálattal foglalkoznak. Betekinthetnek az élelmiszerek analízisébe is. Fizikából a mechanika és az elektromágnesesség témaköréből végeznek érdekes kísérleteket. A műhely tevékenysége hozzájárul ahhoz is, hogy egyre többen válasszák ezeket a tantárgyakat továbbtanulásuk során is.

Az **informatikai tehetséggondozó műhelyben** a robotok vezérlését szolgáló eszközökkel – NXT téglá, motorok, szenzorok és azok programozásával. A feladatokhoz kapcsolódóan lehetőség nyílik egy-egy gyakorlati probléma (vonalkövetés, útvonalkeresés, labirintus bejárás) megoldását jelentő algoritmusok megismerésére és összehasonlítására. Mindezek mellett a résztvevők megismerkedhetnek a robottervezés nehézségeivel. A program a saját tervezésű és programozású robotok vetélkedésével zárul, melyek bemutatkoznak a december 15-én Bolyaiban megrendezésre kerülő városi **Tehetségnapon** is.

Az **irodalmi tehetséggondozó műhely** programja három modulból áll. A Szóbeli kommunikáció célja a beszédtechnika és a szóbeli megnyilatkozás fejlesztése. A Színház és dráma modul lehetőséget ad arra, hogy színházlátogatások során valódi élményhez jussanak diákjaink, önálló véleményt formáljanak a látottakról. Az alkotás folyamatában pedig lehetőséget kapnak a vers, a novella, a kritika és az esszé műfajokban való jártasságok elsajátítására.

Tehetségpont-rendezvényünk időpontját Bolyai János születésnapjához (1802. december 15.) kötöttük, aki egész életpályáján azt hirdette, „*hogy tette váljon minden gondolat*”. De ő volt az a tudós férfi is, aki mintegy hirdette a mának megtanult

„szítani piciny parázsból lángot – s(teremteni) a Semmiből egy új világot!”

Példaként áll mai tanulóifjúságunk előtt tehetségével, sokféle érdeklődésével – fogalmazott **dr. Főzőné Timár Éva.** – A matematika géniuszában tisztelhetjük a nemeklideszi geometria tanának kidolgozóját, a világ tudományos örökségének részét képező Appendix szerzőjét, a kiváló hadmérnököt, a bécsi zenei élet méltán tisztelt elsőhegedűsét, az Üdvtan szerzőjét, mely az egész emberi tudást összefoglaló és rendező, az egyént és közösséget boldogságra vezérlő enciklopédikus mű.

A 2010-ben megfogalmazott mottó, miszerint „*minden gyermek tehetséges valamiben*”, nos az ő pályája és utókorra való hatása így teljesebben ki a ma tehetségeinek felfedezésében és felkarolásában. És maga is vallotta, hogy „*nincs egyéb dics s érdem, mint az önérzet, s a mások művelődése s boldogsága előmozdítása s emelése tudatából eredő beljuttalom.*”

Bolyai sokszínű életműve példa lehet ma is a természettudományok szépségeit kutató, felfedező fiataloknak, a geológia, a robotika gyakorlati eredményeire figyelő nemzedéknek.

TEHETSÉGNAP A BOLYAIBAN

(Kecskeméti Lapok, 2010. december 17.)

A „Tehetségnap” fogalma egészen fiatal. Az első ilyen rendezvényt a Tehetséges Magyarországért Alapítvány hívta életre 2006. március 25-én, Bartók Béla 125. születésnapján. Az eltelt néhány évben számos itthoni és határon túli magyar szervezet rendezte meg a saját Tehetségnapját, melyek mind-mind kicsit mások voltak, de egyben mégis közösek: egyöntetűen arról szólnak, hogy a tehetség olyan kincs, mellyel érdemes egyre tudatosabban gazdálkodni.

A Bolyai János Gimnázium alapítványa, az általa rendezett városi tehetségnappal a névadó **Bolyai János** előtt – születésnapján – is tisztelgett. A nagy matematikus előtt, akinek **Appendix** világhírűvé tette nevét és dicsőséget hozott hazájának.

A Bolyaiban tudják, hogy hasonló karakterű tehetséges emberek ritkán születnek, de vallják, hogy a tehetség ritka kincs, melyet fel kell fedezni, és ápolni kell. A Bolyai tagozataiban, tehetségműhelyeiben évek óta kiemelt szerep jut a tehetséggondozásnak. A gimnázium a városban elsőnek kapta

meg a „**Tehetséggondozó középiskola**” címet, az Appendix alapítvány pedig tagja az ország **tehetségpont hálózatának**.

A tehetségnapon adták át az általános iskolásoknak szervezett **Bolyai matematika és informatika versenyek** győzteseinek a jutalmakat. A matematikaverseny győztese: Péteri Lilla lett, a Belvárosi Zrínyi Ilona Általános Iskolából, 2. helyen végzett: Juhász Jázon, a Corvina Mátyás Király Körúti Általános Iskolából, 3. helyezett lett: Nyúl Petra, a soltvadkert Kossuth Lajos Általános Iskolából. Az Informatika verseny győztese: Kollár Dávid, a kiskunfélegyházi Batthyány Lajos Általános Iskolából. 2. helyezett lett: Kis Viktor, a nagykőrösi Kossuth Lajos Általános Iskolából. 3. helyen végzett: Érsek Zalán, a Corvina Mátyás Király Körúti Általános Iskolából

A rendezvény célja az is volt, hogy az utóbbi időben háttérbe szoruló természettudományos tárgyakat is népszerűsítse. A tehetségnapra jelentkező 300 általános iskolás és gimnazista, valamint 50 pedagógus a látványos kísérletekkel egybekötött kémiai és fizikai előadásokon vehetett részt **Láng Emma**, az ELTE adjunktusa, **dr. Molnár Miklós**, a SZTE nyugalmazott egyetemi docense és **Kutas Tibor** középiskolai tanár vezetésével. **Juhász Árpád** geológus pedig a természeti katasztrófákról tartott előadást. A város pedagógusai pedig **Nahalka István** (ELTE docense) „Tehetséggondozás a természettudományok területén” című előadásán vehettek részt. A rendezvény a **Magyar Géniusz Projektiroda** támogatásával valósult meg.

Sipiczki Sándor

TESSÉK, KÉREM, CSODÁLKOZNI!

(Petőfi Népe, december 17.)

KECSKEMÉT – A fizika, a kémia, a biológia is lehet érdekes

A kecskeméti Bolyai-gimnázium tehetségnapi rendezvényén bebizonyosodott: lehet élményszerűen, érdekesen, izgalmasan fizikát és kémiát tanítani. Úgy, hogy az óra végén vastaps járjon az előadónak – annak ellenére, hogy évek óta téma: az általános iskolák felső tagozataiban és a középiskolákban egyaránt „nemszeretem” tantárgy a fizika, a kémia, a biológia. Most a Bolyaiban egy délután alatt kiderült: néhány lufival, gyertyával, némi folyékony nitrogénnel és látványos eszközökkel egészen

mást lehet kihozni egy átlagos tanórából, mint ahogyan azt megszoktuk.

VAN MIRE RÁCSODÁLKOZNI!

Természettudományos tantárgyak? Köszönöm szépen, nem szeretem – ezt válaszolja Magyarországon a középiskolások többsége. Kémia, fizika, biológia: utolsó helyen kullog a kedvencek listáján. Látvány és kísérletek – ez lehet(ne) a megoldás!

Repültek a parafa dugók, durrantak a lufik, elfagyott a koktéلكeverő, szilánkjaira hullott egy szegfű, és az is kiderült, mitől ég a paraffingyertya. Előbbiek nem egy illegálisan működő boszorkánykonyhában, hanem Kecskeméten, a Bolyai-gimnázium Tehetségnapján történtek. A rendezvény célja a természettudományos tantárgyak népszerűsítése volt.

Olyan gyorsasággal gurultak szét a mínusz 157 fokokos folyékony nitrogén labdaccai az előadóterem padlóján, hogy a székeken ülő hallgatóság tagjai alig győzték kapkodni a lábaikat. A nevetéstől és izgalomból még fel sem ocsúdtak a diákok, már egy újabb meglepő kísérlet következett, amelyből kiderült: hogyan robbant szét néhány darab lefagyasztott papír cetli egy közös nejlonzacskót. Sorolhatnám még a tucatnyi kísérletet, melyet **dr. Molnár Miklós** – kecskeméti születésű – egyetemi docens (SZTE) előadásában végigélhettünk, de szerintem az előzőek alapján is elhiszik nekem: vastaps és ováció zárta a tanár úr másfél órás előadását, ami alatt egy pillanatra sem lehetett unatkozó diákokat látni a teremben.

– Ha ilyenek lennének a fizikaórák, tuti, hogy jóval népszerűbb lenne a tantárgy! – fogalmazott az egyik diák az előadás végén...

Megkérdeztük a diákokat

Karádi Luca, 9/C:

– Szeretem a logikus dolgokat, és talán ezért a kémiát kedvelem leginkább a természettudományos tárgyak közül, és ott is a kísérleteket. Szerintem is érdemes lenne színesíteni az oktatást különböző élményekkel, akkor több diákot vonzanának ezek a tárgyak.

Szölgyén Ákos, 12/B:

– Diáktársaim 80-90 százaléka valóban nem szereti ezeket a tanórákat, unalmasnak, száraznak találják a témát. Szerintem a tanár személyisége ezeknél a tantárgyaknál is meghatározó, de az is fontos lenne, hogy minél több kísérlet, látványos bemutató legyen ezeken az órákon.

Danka Bianka, 10/B:

– A biológiát én kifejezetten szeretem, a kémiánál és a fizikánál a gyakorlati részt tartom izgalmasnak. Az órákon valóban túl sok az elmélet, kevés idő marad a kísérletekre. Kár, mert ezektől válhatna valóban érdekessé a tananyag.

...

Élményből bőven kijutott a bolyaisoknak. Akik nem a fizika és kémia előadást választották, azok egy másik teremben robotokkal és robotprogramozással ismerkedhettek. Kérdés a vállalkozó kedvű kísérleti alany is akadt minden előadáson.

Vagyis a bolyais tehetségnap igenis bebizonyította: lehet érdekes a fizika, és látványos a kémia. Persze sok múlik az előadón...

BOLYAI-NAPOK '2010

Többnapos program jellemezte a 2010. évi Bolyai-napok rendezvénysorozatát. December 15-én került sor a **Tehetségnapra**.

Több éves hagyomány már, hogy a Bolyai-napok keretében tartjuk a **szalagavatót**. Így volt ez december 17-én is.

December 19-21. között került sor a **XXI. Bolyai Kupa Leány és Fiú Kosárlabdatornára**.

A **Spanyol – a dalok tükrében** színes, jó hangulatú rendezvény volt – vetélkedéssel is egybekötve. A 12. osztályosoknak **dr. Németh György**, a MTA doktora, az ELTE tanszékvezető egyetemi tanára tartott előadást **A görög polisz, a csirke és a hűtőszekrény. Közösségi társadalom – individuális társadalom** címmel. A 9. osztályosok egy része a Planetáriumba látogatott, de volt olyan osztály, amely a könyvtárat kereste fel. A 10.-esek a Katona József Emlékházat, a Bozsó Gyűjteményt keresték fel.

SZAVALÓVERSENY

Hagyomány már, hogy a Bolyai-napok eseményei között tartja a magyar munkaközösség a 8. osztályosok és gimnazistáink számára meghirdetett szavalóversenyt. Az idén Vas István és Faludy György születésének 100. évfordulójára emlékeztünk.

Az általános iskolások versenyében Kovács Emese bizonyult a legjobbnak, második Boller Balázs lett, mindketten a Katona József Gimnázium kisdíákjai, harmadik lett Szilágyi Lili a lajosmizsei Fekete István Általános Iskolából.

A házi szavalóversenyt Petyovszki Zita nyerte (11/B), második lett Bukovinszky Flóra, 9/B, harmadik Danka Bianka (10/B).

BOLYAI KUPA – A BOLYAIS FIÚK VOLTAK LEGJOBBAK

Idén 21. alkalommal adott otthont iskolánk a **Bolyai Kupa Leány és Fiú kosárlabdatornának**. A lányok körmérkőzéssel a fiúk csoportmeccsekkel, majd helyosztókkal döntötték el, hogy ki lesz a legjobb. A lányoknál a **ceglédi Kossuth Lajos Gimnázium** lett az első, míg a fiúknál a **Bolyai János Gimnázium első csapata** nyerte meg a tornát, legyőzve a Magyar Junior és Kadet válogatottat is.

Az ünnepélyes eredményhirdetése a lányok díjat **dr. Fözöné Timár Éva** igazgatónő, a fiúk díjait **Sztojan Ivkovics**, a kecskeméti NB/I-es kosárlabdacsapat, a T.O.M. Controll-Kecskemét SE vezetőedzője adta át. A kupagyőztes egy évig őrizheti meg a Bolyai Kupát.

A lányok tornája:

Eredmények:

Bolyai János Gimnázium - Kossuth Lajos Gimnázium 47-93

Kossuth Lajos Gimnázium - Bolyai Farkas Líceum 87-23

Bolyai János Gimnázium - Bolyai Farkas Líceum 58-72

Végeredmény:

I. Kossuth Lajos Gimnázium (Cegléd)

II. Bolyai Farkas Líceum (Marosvásárhely)

III. Bolyai János Gimnázium (Kecskemét)

Fiúk versenye:

A-csoport:

Magyar Junior válogatott - Bocskai István Gimnázium 102-41

Bolyai János Gimnázium I. - Magyar Junior válogatott 99-97

Bocskai István Gimn. - Bolyai János Gimnázium I. 73-79

1. Bolyai János Gimnázium I. (Kecskemét)

2. Magyar Junior válogatott

3. Bocskai István Gimnázium (Szerencs)

B-csoport:

Bolyai János Gimnázium II. - Magyar Kadet válogatott 65-97

Bányai Júlia Gimnázium - Bolyai János Gimnázium II. 74-81

Magyar Kadet válogatott - Bányai Júlia Gimnázium 95-65

1. Magyar Kadet válogatott

2. Bolyai János Gimnázium II. (Kecskemét)

3. Bányai Júlia Gimnázium (Kecskemét)

Helyosztók:

V. helyért:

Bocskai István Gimnázium - Bányai Júlia Gimnázium 90-50

III. helyért:

Magyar Junior válogatott - Bolyai János Gimnázium II. 143-41

I. helyért:

Bolyai János Gimnázium I. - Magyar Kadet válogatott 88-81

Végeredmény:

1. Bolyai János Gimnázium I.

2. Magyar Kadet Válogatott

3. Magyar Junior Válogatott

4. Bolyai János Gimnázium II.

5. Bocskai István Gimnázium, Szerencs

6. Bányai Júlia Gimnázium

All Star csapat tagjai a lányoknál:

BAKSA BETTINA, Kossuth Lajos Gimnázium (Cegléd),

SZABÓ BETTINA, Kossuth Lajos Gimnázium (Cegléd)

BARTHA BORBÁLA, Bolyai Farkas Líceum (Marosvásárhely)

BARTHA TÍMEA, Bolyai Farkas Líceum (Marosvásárhely)
GÖNCZI PETRA, Bolyai János Gimnázium (Kecskemét)

All Star csapat tagjai a fiúknál:

BÍRÓ OLIVÉR, Magyar Junior válogatott

POLYÁK LÁSZLÓ, Magyar Junior válogatott

MÉSZÁROS MÁTÉ, Bolyai János Gimnázium (Kecskemét)

PONGÓ MÁTÉ, Bolyai János Gimnázium (Kecskemét)

TAKÁCS KRISZTIÁN, Bocskai István Gimnázium (Szerencs)

FÉNY ÉS CSILLOGÁS – ZENÉS MESEJÁTÉK

Ivaskó Gergely librettóját felhasználva **Répási Angéla** tanárnő betanításában került a színre a 2010-es Bolyai-napok karácsonyesti színdarabja, a Fény és csillogás. **Borzák Kitti**, **Ivaskó Gergely**, **Dudás Réka** a 11/D-ből, **Néma Dominika** a 11/S-ből, **Varga Richárd**, (13/S), **Csillag Kitti** (12/S), **Keresztes Ágnes**, **Vida Vivien** (10/D), **Nagy Diána** a 10/E-ből játszották a főszerepeket. A koreográfiát **Morvai Lajos** (10/B), **Koncz Fruzsina** és **Nagy Andrea Viktória** készítette. A táncokat **Bálint Hanna**, **Oláh Viktória**, **Koncz Fruzsina** a 10/D-ből és **Nagy Andrea Viktória** (11/S) adta elő. A dalok betanításában **Dorogi Zsuzsanna** tanárnő segített.

A karácsonyesti találkozón a kamarakórus is fellépett. Az est záró részében a résztvevők karácsonyi dalokat énekeltek.

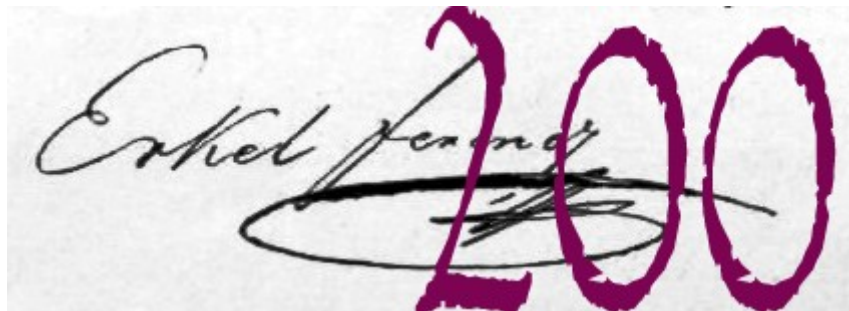
ABSZURDOK 1.

- Lejöttem a fáról, most már én is ember vagyok? – kérdezte a hernyó.
- Megkergetlek, mint kecskepásztort a lavina.
- Mindenütt jó, de mindig elzavarnak.
- Ajándék csónak ne nézd a lapát!
- Az ország déli és délutáni részén fog havazni.
- Olyan sokoldalú vagyok, hogy már majdnem gömb!
- A Nílus egy hatalmas folyó, de az Euf Rátesz.
- Nem esik messze a vak a botjától.
- Ki a hideget nem szereti, hóember nem lehet.

MŰVÉSZETEK - IRODALOM

ZENGŐ AULA – ERKEL FERENCRE EMLÉKEZTÜNK

A magyar nemzeti opera megteremtőjére, a 200 évvel ezelőtt született Erkel Ferencre emlékeztünk a **Zengő aula** november 26-i koncertjén. Részleteket hallottunk a Bánk bán, a Hunyadi László és a Sarolta c. operákból. Közreműködtek: **Vajda Júlia** (szoprán) és **Cseh Antal** (bariton) operaénekesek, a Szegedi Nemzeti Színház tagjai. Zongorán kísért: **Kontra Zoltán**, a Szegedi Egyetem tanára.

A koncert után a bolyais emlékkönyvbe ezt írták a fellépő művészek: **„Üdvözöljük a Zengő aula 20. évfordulóját! Összezseng témánk évfordulójával, hiszen Erkel Ferenc születésének 200. évére emlékeztünk. Köszönjük a meghallgatást és a kitüntető figyelmet.”**

A MAGYAR KULTÚRA NAPJA

Hazánkban 1989 óta jeles ünnep január 22-e, a Himnusz születésének napja. Iskolánkban 2004 óta emlékezünk meg a Magyar kultúra napjáról.

„Csendes dátum ez a sok szokványos kötelesség-rendezvény mellett – fogalmazott bevezetőjében **dr. Kovács István**. Majd így folytatta: – Kölcseyre, s az ő Himnuszának születésére emlékezünk ezen a napon, amely aztán apropóul szolgál sokunknak arra, hogy kultúránkról is, a magyar nyelvről is értékmérően szóljunk.

Arról a kultúráról, amely ma, 2011-ben előttünk napról napra és bizony velünk együtt porlad, értéktelenedik. Pedig milyen szükség is lenne nemzeti értékeinkre, kulturális hagyományainkra, azok

megtartására, akkor, amikor egy nagyobb kultúrába, Európába is tartozunk.

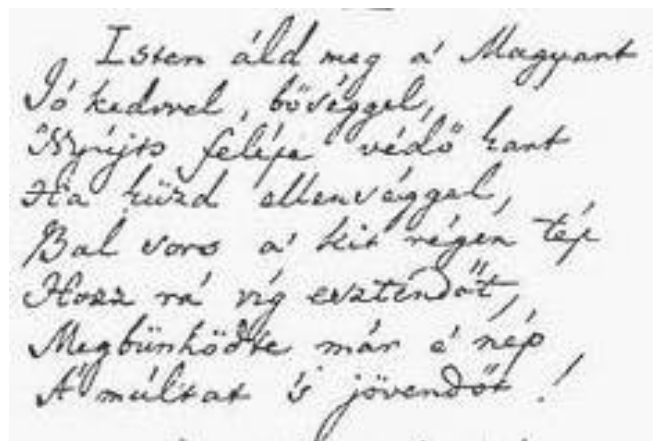
De mikor lesz január 22-e a Magyar kultúra igazi ünnepe? Akkor, amikor nemcsak szépeket mondunk az országról, sajnos a „kevesek” olvasásáról, színházba járásáról, koncert élményeiről, hanem amikor igazat is mondunk, hogy üresek a könyvesboltok, mert nincs a szépirodalom iránt érdeklődő-vevő, amikor csökken a mozilátogatók száma, amikor nemcsak beszélünk a magyar irodalomról, hanem azt olvasnánk is, amikor az értékest kérjük számon mindennapjainkban is, az iskolában ugyanúgy, mint odahaza, a családban.

Akkor lesz bensőséges ünnep január 22-e, amikor elgondolkodunk azon, hogy tudunk-e és merünk-e számot vetni múltunkkal; tudunk-e és merünk-e szembenézni a jelennel; és a múlt történelmi rágógumijai helyett tudunk-e hinni a jövőben, és elindulni azon.

Kölcsey azt írta: „M megbűnhődte már e nép / A múltat s jövődöt!”

Isten megbocsátotta a múltat és a jövőt. De mi meg tudjuk-e bocsátani egymásnak a jelent? A múlt már a mienk! És a jövő?

Jó lenne hinni, hogy a 19. századi szabadelvű magyar, a költő Kölcsey Ferenc nem fog bennünk csalódni! Bennünk – utódokban!”

A magyar kultúra napján sohase feledjük, hogy nyelvünk a magyar. Kisgyermeked édesanyánk szavaiból szőttünk színes álmot. Az első felejtethetlen szavak magyarok voltak. Emlékszünk az első mesékre, a sok-sok játékos versikére? Mind-mind egyenként is anyanyelvünk tündérvilága volt. Mert anyánk nyelvét bízták ránk a századok, s vele együtt Európa-hírű kultúránkat.

Az iskolában megtanuljuk, hogy Árpád, Szent István, Korvin Mátyás, Rákóczi, Széchenyi, Kossuth nem csak egy névsor, hanem maga a történelem. A Halotti Beszéd 700 éves magyar patinás szavai ma is vigasztalnak. Balassi költőként és magyarként lett európai, Zrínyi magyarul vezényelte a törökre eleinket. Rodostóban az íródeák ezen a nyelven vigasztalta a fejedelmet, Berzsenyi nyelvén zengett az ég, Kazinczy életét tette anyanyelve ápolására, Kölcsey Himnuszot írt nekünk. A világszabadság szót Petőfitől kapta a világ, Arany Toldija nemzeti nyelvünk zűgő erdeje. Adyval sírni tanultunk, majd szárnyalni és zuhanni, később József Attila adott tetteinknek igazságot. És vajon tudjuk-e, hogy ki volt nekünk Bartók, Kodály, Szent-Györgyi Albert? Vagy hogy kinek mit jelent manapság Bolyai János, Munkácsy Mihály, vagy Katona és Madách. A mozi nézőknek mond-e valamit Fábri Zoltán, Bacsó Péter, Szabó István, Sinkovits Imre, Kállai Ferenc. Nem szabad felednünk, ők is – sokakkal együtt nemzeti kultúránk részei. És sohase feledjük: az anyanyelv emel emberré! Füst Milán sorai ezért érvényesek a magyar kultúra napján is! *'Oh jól vigyázz, mert anyád nyelvét bízták rád a századok/ S azt meg kell védened.'* Kultúránkkal együtt.”

KISFALUSSY BÁLINT: VAN HIMNUSZOM

Van nevem. Személyi számom is már.
Két gyermekem, törődő feleség, korom, múltam,
göncöm is van, mi melegít.
Szolgálati évem 27, van munkabérem,
spórolt reményem, megtorolt álmom,
elfuserált valóságom, túlbecsült félsikerem.
Fizetett munkáim számolatlan,
de van egy hazám.
Néha álmodom: kezed kezembe, kezed kezekbe,
álmodok barátot, jóízű játszhatást,
kipirult arcokat, hófehér falat meszelt tornácon,
kéményt, szekérdöcögést, ezernyi fecskét,
mosolygó parazsat, nyugalmat.
Álmodok anyám asztalára lágy kenyeret, sokat, eleget,
bátyámnak – sajnos – gyógyszer, bizakodást.
Van gondom. Élek. S néha örömöm is van.
És van Himnuszom.

Olyan, mint senki másnak. Jogom is van hozzá, jussom.
Dallamát léteimből csikarta ki az arra hivatott,
soraihoz sorsom is adott értelmet.
Hozzá szegődtem hűségre, hozzám szegődött gyámolításomra.
Apám van benne, édesanyám szavai.
Van Himnuszom. Olyan, mint senki másnak.
S vessen meg érte divat, hatalom,
kufárok, nyeglék, minden mindegyek,
én ezt a Himnuszt megtartom magamnak.
Önző leszek, s nem cserélem le.
Nem adom. Senkinek.
Majd ha egykor magyarok, távolba szakadtak,
világcsavargók, mind, kik Istent, hitet,
megmaradást egyazon nyelven értünk,
és összesereglünk, hogy végre örüljünk egymásnak,
és ne csak irigykedjünk másra,
az én dédelgetett, patyolat-Himnuszomat
szétosztom köztetek, hogy énekeljétek!
Hátha egyszer meghalljátok, hogy sír, jajong, bizakodik,
örül benne az én életem is.
Van Himnuszom. Olyan, mint senki másnak.
Itt, bennem van. Itt, bennem, legbelül.
Éltet, megtart és közétek sorol.
Van sorsom véle, mint minden magyarnak:
küzdés, teremtés, bukdácsoló remény,
hit, álmodozás, merészség-buktatók.
Van Himnuszom. Olyan, mint senki másnak.
Itt, bennem van, legbelül.
Így kezdődik: „Isten, áldd meg a magyart!”
(A verset Petyovszki Zita, 11/B osztályos tanuló mondta el a rádiós műsorban.)

MŰVÉSZETTÖRTÉNETI VETÉLKEDŐN ELSŐ LETT A KEZDŐK CSAPATA

Harmadik alkalommal rendezték meg a Cifrapalotában a Kecskemét művészetéről, alkotóműhelyeiről és gyűjteményeiről szóló vetélkedőt. Az idei verseny témája **Életművek a Kecskeméti Képtárban** címet viselte.

A november 24-i döntőben a bolyais **Kezdők csapata (Farkas Enikő, 12/B, Jóború Adél és Eiler Brigitta, 9/B) első lett**, megelőzve három Kandós és Ward Mária gimnáziumi csapatot.

MÁSODIK HELY A MŰFORDÍTÓ VERSENYEN

Hortobágyi Ágnes, 12/B osztályos tanuló 2. helyezést ért el a Katona József könyvtár, az Europe Direct Bács-Kiskun Megyei Európai Információs pont, a Szegedi Egyetem Germán Filológiai Intézete és a British Council Hungary által meghirdetett **Európa ifjú költője** műfordító versenyen John Drew: A hegyekben c. versének fordításával.

HARMADIK HELY A NEMZETKÖZI VERSMONDÓ VERSENYEN

Szeptember 24-én Kiskörösön tartották a Bács-Kiskun Megyei Önkormányzat Közművelődési Intézete szervezésében a „**Szeptember végén**” című Petőfi nemzetközi versmondó versenyt. Ezen **PETYOVSZKI ZITA**, 11/B osztályos tanuló a **3. helyet szerezte meg** Buda Ferenc Petőfi utolsó látomása című versének tolmácsolásával.

ABSZURDOK 2.

- Az a legszebb a kopaszságban, hogy halljuk a hópelyheket.
- Amióta kikapcsolom a mobilomat lefekvés előtt, azóta utolérhetetlen vagyok az ágyban.
- Amikor keresztelni vittek a templomba, a pap megkérdezte: most keresztelni hozták vagy feláldozni?
- „Szavaz a helyes irok pártjára!”
- Egyél fiam, mert anyád már fal! – szólt Kőműves Kelemen.
- Már madame Curie is csodálkozott az urán.
- Az italt elhagyni jó dolog. De sokkal rosszabb, ha már arra sem emlékszel, hol hagytad el.
- A kisbaba olyan, mint a Nescafé. Könnyű megcsinálni, és egész éjjel ébren tart.

NEMZETKÖZI KAPCSOLATOK

NEMZETKÖZI PROJEKT A KÉPZŐMŰVÉSZETEKRŐL

(Comenius – Lengyelország, Stróža, 2010. október 3-9.)

A Comenius – Lifelong Learning program Golden Treasure We Share – aranykincsrel foglalkozó projektjének legutóbbi találkozóját Lengyelországban, Stróžában tartották, ahol az öt országból (Lengyelország, Magyarország, Törökország, Bulgária, Románia) összegyűlt csoportok ezúttal a képzőművészettel foglalkoztak. Iskolánkat, a **Bolyai János Gimnáziumot** 10 tanuló képviselte, s három tanárnő kísért el minket.

A hét kezdéseként mindannyian bemutatták a prezentációinkat, melyben főleg az országok kulturális örökségéhez tartozó műalkotásokat elemezték, s a hét folyamán többször vettek részt csoportmunkákban is, maketteket, tablókat készítettek együtt, amit később ki is állítottak, sőt még közös tesi órát is tartottak a résztvevőknek!

Az ott töltött idő alatt többször kirándultak, első nap délután Kraśnikot és Lublint látogatták meg. Közös kedvenc a wieliczikai sóbánya volt, amely után Krakót nevezetességeivel ismerkedtek meg a projekt résztvevői. Az egyik délután megnéztek egy koncentrációs tábor is, amely valamennyiükre megrendítő hatással volt. Kicsit vidámabb élményben lehetett már részük a naiczowi gyógy- és élményfürdőben, ahol mindenki kedvére kilubickolhatta magát.

Valamennyi résztvevő lengyel családok vendégei volt, így egy kis ízelítőt kaptak a lengyel hétköznapiakból is. Esti kikapcsolódásként a vendéglátók bowlingozni, pizzázni vitték a vendégeket, ahol megismerkedhettek az erdélyi, a bolgár, a török és persze a lengyel diákokkal. A hét végére nagyon jól összekovácsolódott a csapat.

„Hálásak vagyunk azért – fogalmaztunk egyöntetűen – , hogy részt vehettünk ebben a programban, és reméljük, hogy a hozzánk érkező diákok is ugyanilyen jól fogják érezni magukat itt nálunk, áprilisban.”

Molnár Melinda és Molnár Nikolett

FELFEDEZŐÚTON A PUSZTÁN

Az előző tanévben indult s az ideiben is folytatódik az a bilaterális Comenius projekt, amely a kecskeméti **Bolyai János Gimnázium** és a Graz közelében működő **Bundesgymnasium Rein** közötti sokéves testvériskolai kapcsolatot erősíti.

A hegyek között, festői környezetben fekvő gimnázium diákjai azért érkeztek városunkba, hogy a magyar Alföld kínálta természeti és kulturális jelenségeket csodálják meg. Pusztai túrájuk során nemcsak az eltérő domborzati viszonyokkal ismerkednek, hanem az erre a vidékre jellemző növényzettel, állatvilággal és pásztorélettel is. A Nyíri erdő és az Arborétum mellett programjukon szerepel a Tisza-tó, sőt egészen Hortobágyig elmerészkednek.

Itt-tartózkodásuk során persze ízelítőt kaptak a magyar konyha remekeiből is, kipróbálták a bográcsgulyás receptjét és megsütötték életük első kenyerét is.

Nagy Diána

RÁCSODÁLKOZTAK AZ OSZTRÁK DIÁKOK A GÓLYABÁLRA

(Petőfi Népe, 2010. november 11.)

A minap tizenöt osztrák diák érkezett iskolánkba. Kíváncsian nézelődtek, figyelték a magyar diákokat történéseket. Időnként látszott rajtuk a csodálkozás. Meglepődtek például azon, hogy milyen sokan esznek a menzán, hogy már kettőkor vége a tanításnak, hogy nálunk senki sem tanul latint, hogy zene szól a nagyszünetben, meg hogy mennyi iskolai ünnepünk van. Ők szalagavatónak, ballagásnak, gólyabálnak eddig hírét sem hallották. Kicsit talán irigykednek is. Azon az őket kísérő tanárok is meglepődtek, pedig nem először járnak nálunk, hogy mennyi tabló lóg a falakon, hogy egyenruhát hordanak a diákok a jeles napokon...

Kérdésemre, hogy mi tetszett eddig a legjobban, azonnal rávágták, hogy Kecskemét főtere. Páran azért hozzátették: a nagy közös biliárdozás és a szabadidős shoppingolás is jó program volt. S bár nálunk minden nagyon más, mint otthon Stájerországban – néha ijesztően tömöttek a buszok és hepehupások az utak –, a vendéglátó családok kedvessége és a magyar konyha ízei mindenért kárpótolták őket.

Bor Evelin

COMENIUS PROJEKTZÁRÓ A BOLYAIBAN

(Baon, hu, 2010. október 26.)

A Bolyai János Gimnázium a Comenius program keretein belül 10 napig vendégül látta a BG Rein osztrák gimnázium tanulócsoportját. Ez a 10 nap igencsak tartalmas volt, mivel az osztrák-magyar különítmény ellátogatott többek között Szegedre, Budapestre, a Hortobágyra és a Tisza-tóhoz is. A projekt záróünnepélyét október 25-én hétfőn délután tartották meg. A jeles alkalom az igazgatók beszédével kezdődött, amelyből kiderült, hogy a két intézmény 22 éve testvériskolai kapcsolatban áll. Ezután a szülők és a tanárok a diákok prezentációját tekinthették meg. A prezentációk szünetében színvonalas hip-hoppal és néptáncsal szórakoztatták a közönséget.

Mészáros Máté

ABSZURDOK 3.

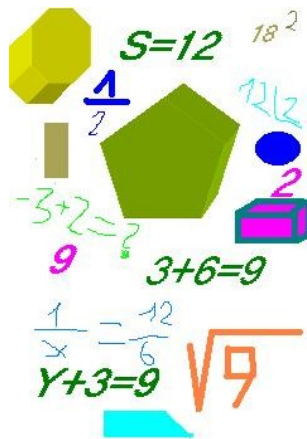
- Veszélyes dolog csíráztatni az atommagot!
- A mazsola rémült arcú szőlőszem.
- A szálka a hal bosszúja.
- A Windows kikapcsolásához miért kell a Start gombot használni?
- Noé vajon miért nem csapta le azt a két hülye szúnyogot?
- Meglepődött, mint faltörő kos a fotocellás ajtó előtt.
- Ki a kicsit nem becsüli, simogassa!
- Ha borsószik a hátad, csinálj rizibizit!
- A tisztaság fél egészség, a másik fele kosz.
- A te PIN kódod is négy csillag?

VERSENYEK

MEGYEI MATEMATIKAVERSENY

Január 13-án, a kiskunhalasi Bibó István Gimnáziumban volt a megyei matematikaverseny eredményhirdetése. Iskolánkból három tanuló ért el szép eredményt.

2. lett a 9. osztályosok között **BENE BENCE**, 9/C (tanára: Baranyi Éva). **3. helyezett** a 11.-esek között **LÉDECZI LILLA**, 11/C (tanára: Vincze Zoltán). **4. helyen végzett** a 10. osztályosok kategóriájában **JUHÁSZ BALÁZS**, 10/C (tanára: Vincze Zoltán).

VÁROSI NÉMETVERSENY 10. OSZTÁLYOSOKNAK

November 30-án került sor a 10. osztályosok számára szervezett városi német nyelvi verseny döntőjére. Hat középiskolából 25 pályázatot készítettek a versenyzők. Közülük tízen mutatták be projektjüket a szóbeli döntőn.

A végeredmény:

1. **Keresztes Ágnes, Bolyai János Gimnázium**
2. Kotroczó Anett, ÁFEOSZ Szakközépiskola
3. Kanyó Gabriella, Kada Elek Szakközépiskola

A verseny megrendezését anyagilag is támogatta a Goethe Intézet, valamint Kecskemét Megyei Jogú Város Polgármesteri Hivatalának Oktatási Irodája. A díjakat a zsűri elnöke, Palásti Kovács Márta, a kecskeméti Református Gimnázium igazgatóhelyettese adta át a verseny résztvevőinek.

FELKÉSZÍTŐK TANÁROKAT JUTALMAZTAK

November 16-án a városháza dísztermében köszöntötték azokat a pedagógusokat, akik a 2009/2010-es tanévben kiemelkedő versenyeredményeket elért diákokat készítettek fel.

A jutalmazottak között volt iskolánkból **Vincze Zoltán** (országos versenyeredmények), **Benke Orsolya**, **Emilio Bohórquez Rodriguez**, **Pappné Balla Katalin** és **Kaló Judit** (egyéb országos versenyeredmények).

A NAGY MAGYAR FELTALÁLÓKBÓL LEGJOBB A MI CSAPATUNK!

December 16-17-én a budapesti Bolyai János Fővárosi Gyakorló Műszaki Szakközépiskola fennállásának 125. évfordulóján került sor a Nagy magyar feltalálók versenyre, amelyen minden hazai és határon túli Bolyai nevét viselő középiskola háromfős csapattal vett részt.

A kecskeméti bolyaisok (**Ranga Petra, Thúróczy Erika és Szekér István**, 10/C-sek) **első helyet** szereztek meg, az egyéni kategóriában pedig **Ranga Petra** végzett az **első helyen**. Felkészítő tanárunk **Vincze Zoltán** volt.

Somorjai Réka a 2. lett a versmondók versenyén. Felkészítő tanára **Tóthné Muráncsik Mónika**.

A rendezvényen részt vett **Janics Zsuzsanna** igazgatóhelyettes is.

1956-ról

ISKOLAI MEGEMLÉKEZÉS

A **12/B osztály Harkai Hajnalka** tanárnő vezetésével emlékezett meg iskolai ünnepség keretében 1956-ról.

Műsorukban az 1956-os forradalom és szabadságharc leverésével a hatalomra jutott Kádár-rendszer összeomlása után hazájába ismét visszatért Faludy György A véredek című Recsken írt börtönversének, valamint a Torontóban 1986-ban írt 1956, te csillag című versének részletei hangzottak el. Az emlékműsor összeállítója-rendezője az értékes történelmi és irodalomtörténelmi szövegeket megidéző színpadi játék alapjául a 2006-ban Budapesten 96 éves korában meghalt költő Pokolbeli napjaim után című önéletírását is felhasználta.

Az osztály tagjai emlékezetes, a történelmi napokat is megidéző dekorációval tették még izgalmasabbá előadásukat.

VARIÁCIÓK EGY TÉMÁRA ÉRZÉSEK ÉS ÉLMÉNYEK AZ 56-OS MŰSORRÓL

„Hát, ezt nem hiszem el...” – Valami ilyesmi lehetett az első gondolatom, amikor megtudtam, hogy nekünk kell előadnunk az 56-os műsort. Amikor pedig Ági felhívott, miközben beteg voltam,

hogy nekem kéne játszanom a főszerepet, valami hasonló járt a fejemben: – „Hát, ezt tényleg nem hiszem el...”

A nemzeti ünnepekről való megemlékezés különben is csak egy nyűg: betanulni a szöveget, sulis után ott maradni próbálni, aztán fellépni, szurkolni, hogy el ne rontsd a szöveged, stb. Kezdeti „nem-lelkesedésemet” még a pesszimizmus is beárnyékolta: valószínűleg csak be kell magolnunk néhány uncsi verset, amiket a mikrofon torzítása miatt úgysem fog senki sem érteni. Ez is csak egy szokásos sablon lenne az „újabb iskolai műsor” mappából.

Talán akkor kezdett el megváltozni a véleményem, amikor kiderült: nem a szokásos sémát fogjuk követni, hanem Faludy György életének egy részletét dolgozzuk föl.

Azt nem mondanám, hogy ez az információ annyira fölcsigázott volna, de annak mindenképpen örültem, hogy ez egy teljesen újfajta megemlékezés lesz: ilyet még senki sem csinált. Az énekes, gitározós, hegedűs betétek – pedig biztos voltam benne – legalább egy kicsit javítják a diákok érdeklődését, még akkor is, ha különben a műsor halálosan unalmas lesz.

Aztán elkezdtünk próbálni. Minden olyan lassan jött. Először csak felolvastam a szövegem, azt se tudtam, mit mondok, csak legyek túl rajta. Aztán szép lassan kezdtem felfogni a dolgot. A versek jelentését, a szövegemben megbúvó információt, amit kezdetben csak néhány betanulandó mondatként kezeltem. Egyik énem kezdte egyre jobban élvezni a próbákat, hogy együtt vagyunk, és hogy minden lehetséges dolgon csak nevetünk. A másik énem pedig valahogy egyre jobban beleélte magát az eseményekbe. Elképzeltem, szinte láttam magam előtt, ahogy előadtuk, milyen lehetett a valódi 56. A forrongó Budapest, a kezdeti lelkesedés, majd a menekülés. Bepillantást nyerhettünk egy férfi életébe, aki

nem csak úgy kitalálta az eseményeket, ami valahogy személyesebbé, valóságosabbá tette a műsort.

Azt hiszem, akkor döbbsentem rá, mennyire élveztem a próbákat, amikor már az iskola előtt álltunk, és én Danival meg Beával az oszlop takarásában arra vártunk, hogy mi következünk. Az előadás végeztével pedig tényleg úgy éreztem, hogy valaminek vége lett. Tudom, hogy ebben az évben rengetegszer fogom még ezt az érzést megtapasztalni, de egyszerűen boldog voltam, hogy a műsor miatt még egy kis időt együtt tölthettünk úgy, hogy közben nem egy matek vagy biosz könyv volt a kezünkben. Jó érzés volt a siker, az elismerő tekintetek, és megdöbbsentő volt a látvány, amikor a műsor felénél a 400 diák még mindig csendben ült, nem susmorgott, és érdeklődve figyelte és várta a folytatást.

Ha valaki azt mondja nekem szeptember elsején, örülni fogsz, hogy te lehettél az egyik főszereplő a műsorban, biztos, hogy nem hittem volna neki. Olyan ez, mint az iskola maga. Csak akkor ismered el, amikor már el kell, hogy hagyd. Önmagamnak is meglepetést okoztam azzal a kijelentéssel, amit az előadás után mondtam Esztinek: *„Hát, nem gondoltam volna, de most már tényleg örülök, hogy elvállaltuk ezt a műsort.”*

Szenek Orsolya

'56-OS ÉLMÉNYEIM

Amikor szeptemberben megtudtuk, hogy nekünk kell előadni az október 23-i műsort, úgy gondolom, nem voltam egyedül, amikor magamban azt mondtam: *„Jaj, már megint egy pluszfeladat, ami miatt órákig itt kell majd maradnunk. Kell ez nekünk?”*

Mivel színészkedésben vagy versmondásban sosem éreztem kiemelkedőnek magam, viszont szívesen olvasok fel. Reméltem, hogy lesz ilyen típusú szerep is a műsorban, s találok benne kedvemre valót. Nagyon örültem, amikor megkaptam a konferanszié lehetőségét, mert már az általános iskolai műsorokon is kipróbáltam ezt a műfajt, tehát nem volt ismeretlen számomra, volt benne tapasztalatom.

Az első egy-két próbán úgy gondoltam, ebből nem lesz semmi. Hosszú, bonyolult, nehéz. Sok dologra kell egyszerre figyelni, ezt nem tudjuk ennyi idő alatt úgy megcsinálni, hogy azt elő is adhassuk az iskola előtt.

Szerencsére tévedtem. Meglepő módon nagyon könnyen haladtunk, mindenki komolyan vette a dolgát. Féltem, hogy

sokan elviccelik az egészséget, majd lesz valami alapon állnak hozzá, de nem. Jó volt látni az igyekezetet, hogy egyre inkább ez a feladat szórakozássá, élvezhetővé vált.

A próbák során kifejezetten jól éreztem magam, jó volt együtt nevetni, még így az utolsó évben is formálódott a közösségünk ennek köszönhetően. Megismerhettük egymást új oldalunkról, hiszen nem sűrűn fordult elő, hogy színészkedtünk vagy közösen zenéltünk, énekeltünk volna.

A műsor alatt nem csak magunkért, hanem egymásért is szorítottunk. Magunkban mondtuk az egyes szereplők mondatait, drukoltunk, hogy nehogy elrontsák.

Összegésében én a negatív kezdet elejére hihetetlenül pozitívan éltem meg ezt a másfél hetet és az előadást is. Már a próbákon sokaktól hallottam, hogy mennyire izgulnak, de én csak legyintettem: ugyan, nem kell ezért idegeskedni. Ám meglepődve tapasztaltam, hogy péntek reggel én is enyhe gyomorideggel ébredtem. De talán ez is hozzásegített ahhoz, hogy hatalmas sikert arassunk. Úgy gondolom, mindenki nevében beszélhetek, hogy ez az előadás mindenkinek csak az önbizalmát növelte, most már bátran állunk ki a nagyközönség elé.

Szabó Kinga

A 12/B-SEK ÜNNEPI MŰSORA

Amikor először jött be az osztályba a tanárnő azzal a kijelentéssel, hogy mi fogjuk előadni az október 23-i műsort, szerintem mindenki húzta kissé a száját. Mi leszünk most tehát azok, akik szép, bár meglehetősen egyhangú verseket, unalmas prózai részeket olvasnak fel a megemlékezés céljából...? Nem hiszem, hogy túl sok embert lelkesített az ötlet... Ám amikor a tanárnő behozta a forgatókönyv első, még vágatlan verzióját, mintha érdeklődés csillant volna a szemekben. Talán ez az ideji műsor mégsem egészen olyan lesz, mint az eddigiek...

Már a forgatókönyv első felolvasásakor kiderült, hogy ez egy érdekes projekt lesz, amiből nagyszerű dolgokat lehet kihozni. Amikor Soma kijelentette, hogy ő csak akkor lesz szovjet tiszt, ha kap hozzá egyenruhát is, először mindenki csak nevetett... Ám ennek hatására elkezdtünk jelmezekben, korabeli díszletekben és eszközökben gondolkodni. Az idő előrehaladtával egyre jobb ötletek, elképzelések születtek, a lelkesedés nőttön-nőtt, és az eleinte még csak immel-ámmal készülő diákok egy pár nappal

később azon kapták magukat, hogy szívvel-lélekkel, vidáman gyakorolnak a közelgő előadásra. Lassanként mindenki megkapta a saját szerepét, a zenészek is kezdtek összeállni, és hiába próbáltunk egyre többet és többet, valamiért egyáltalán nem csappant a lelkesedés. Sőt... Még a délutáni próbákon is megfigyeltem, hogy hiába vannak túl épp az 5., 6., 7., vagy éppen a 8. fásasztó tanórán, mégis szívesen maradnak még, mert nekik is fontos ez az egész, a magukénak érezték, és tudták, hogy megéri „küzdeni”.

A műsor reggelére már mindenki teljesen fel volt spanolva... Szegény nyelvtanárok és Búti tanár úr is érzékelte ezt, nemigen tudott mit kezdeni a kissé felpörgött, túllelkiesedett csapattal az előadás előtti órákban. Mindenki a saját jelmezét ellenőrizgette, nem hagyott-e otthon valamit, a pár sornyi, vagy éppen féloldalnyi szövegeit ismételte magában, vagy éppen újra meg újra elgítározta a „*Ha én rózsza volnék*” című dal gitárkíséretét. Mindenki ideges volt, az adrenalin szintek jelentősen megemelkedtek – ugyanis mindenki akarta, hogy jól sikerüljön. Ezért dolgoztak az elmúlt két hétben, ezt várták már hetek óta... És hála Istennek, nem okoztunk csalódást a Bolyai János Gimnáziumnak.

Maga az előadás szerintem fantasztikus volt, szép, érdekes, fordulatos, a közönség bele tudta élni magát, nem hiába nem lehetett hallani egy pissenést sem abban a bizonyos 30 percben... Mindenki tökéletesen alakította a szerepét, beleéléssel, kifejezően, tényleg nagyszerű volt még csak nézni is... A végén a legerősebb érzés, amit éreztem, az a büszkeség volt. Büszke voltam, amiért én is ennek az osztálynak a része lehetek, és büszke voltam, hogy ez az osztály egy ilyen nagyszerű dolgot tudott összehozni. Szerintem mindannyian büszkék lehetünk mindarra, amit elértünk... Főként a tanárnő, aki mindezt elindította, összefogta, megszervezte, irányította, és elérte, hogy a 12. B osztály ennyire egységesen lelkesedjen valamiért.

Nekem személy szerint hatalmas, életre szóló élmény volt ez a két hét... Ennek köszönhetően az utolsó gimnáziumi évünkben sikerült egy jó kis csapattá kovácsolódnunk, és pont ezért még emlékezetesebb lesz számunkra. Mindemellett egy olyan új élménnyel gazdagodhattunk, amivel nem sok ember dicsekedhet... Köszönünk mindent a tanárnőnek!

Hortobágyi Ágnes

FORRADALOM A BOLYAIBAN

Szeptember elsején váratlan üzenetet kaptunk. Forradalom készülődik, melyben nekünk is részt kell vennünk. Ezzel a rémhírrrel kezdődött minden.

Teltek a hetek, és egyre közelebb kerültünk az eseményhez. Bizonytalansággal néztünk elébe, de ahogy elkezdődött a felkészülés, már mi is kezdtük belátni, ez most valami új, valami jó lesz. Örök, és dicsőséges.

Lassan mindenki szerephez jutott. A Recskről szabadult rabok, Faludy, az író, aki önéletrajzában örökítette meg a Budapest utcáin (is) folyó harcokat, felesége, Zsuzsa, Földvály Elemér, és a szakácsnő: bátor férfiak és nők, fiúk és lányok. Egyszerű emberek. Szabadságharcosok.

Aztán felvirradt a nagy nap. Izgatottan magunkra öltöttük az alkalomhoz illő ruhákat, ismételtük a szerepeinket, a legfontosabb tudnivalókat, felállásokat és taktikákat. Aztán egyszer csak mindenki elhallgatott, és elkezdődött a harc.

Szobrokat döntöttünk le, ételt vittünk egy közeli iskola padlására, ahonnan kölykök és lányok Molotov koktélokkal a tankokat intézték el, mentünk hátra támadni egy szovjet szakaszt, s még a harcok közepette is meg tudtuk tartani lélekjelenlétünket és becsületünket.

„A betört kirakatüvegek mögött háborítatlanul kínálkoztak a cipők, ruhák, órák és ékszerek. Csupán egyetlen könyvüzlet kirakatából hiányzott egy könyv. Helyette egy cédula: Nincs pénzem és rég vágyom rá. Hazavitem olvasni, holnap visszahozom. Név és cím.”

Aztán a mi harcunk is véget ért, ahogy véget ért a harc 1956-ban is. Az előadás végeztével kettős érzések kavaroztak bennünk. Tudtuk, hogy az 1956-os forradalom nem hozott sikert a magyarok számára, s ez szomorú. Mi mégis büszkén, és boldogan álltunk egy egész iskola előtt. Büszkéek voltunk egymásra, hiszen mindenki a lehető legjobban teljesített, és boldogok voltunk, mert diáktársaink néma csendben, figyelemmel kísérték műsorunkat.

Akármennyire is volt év elején rémhír, hogy idén a mi osztályunk feladata lesz az ünnepi megemlékezés az 1956-os forradalomról, hiába voltak kritikus pillanatok a felkészülés során, s egy-egy apró, nézők számára észrevehetetlen botlás az előadásban, mindez kellett ahhoz, hogy ez a műsor egy örök, boldog és dicsőséges emlék maradjon számunkra a téma ellenére is, vagy pont a miatt. Hisz mi más lehetne nagyobb megtiszteltetés, mint a

magyarok bátorságából, és szabadságvágyából, a népünk számára fontos pillanatokból egy-egy részletet felvillantani?

Mandel Henriett

ABSZURDOK 4.

- Sírfelirat: „No ugye!”
- A rest kétszer fárad. A szorgalmas egész életében.
- Ez az orrom. Jé, én vagyok. Ez az állam. Az is én vagyok!
- Csak a hülyék agresszívak. Elhiszed vagy kiverjem a fogadat?
- Bioszex: fűvel-fával.
- Győzike olyan sötét, hogy amikor elröpül mellette egy varjú, azt hiszi, hogy vaku villant.
- Magyarország térképét újra kell rajzolni, mert a tudósok rájöttek, hogy Magyarország a csodával határos.
- Jobb, ha az állapotom ideális, mint az ideálom állapotos.

INTERJÚK

RÉGMÚLTBÓL NAPRAKÉSZEN

A Bolyai-nap alkalmával iskolánkban járt Dr. Németh György ókortörténész professzor, az ELTE Ókortörténeti Tanszékének vezetője, aki megkeresésekor rögtön igent mondott a felkérésre, hogy előadást tartson. A 12. évfolyam előtt beszélt az ókori poliszokról és az antik görögség mindennapjairól, érdekes összevetést téve egyúttal a mai kor társadalmával. A legfontosabb azonban a rosszul használt fogalmak és tévhitek tisztázása volt. Az előadás rendkívül sikeres volt, ami után sokaknak még kérdése is akadt...

– Miért éppen az ókor kutatását választotta szakmájának?

– Eredendően költőnek készültem, az ókorról az iskolában alig-alig tanultunk. Az egyetemem magyar-történelem szakon kezdtem. A versfordítás rendkívül jól ment, a tanárom még versenyeken is indított. A figyelmem később a római versekre terelődött, majd megtudtam, ezek alapjai a görög kultúrában találhatóak. Ezért elkezdtem görögül tanulni és a többi már ment a maga útján.

– Mennyire érdemes „beleásnia” magát a hétköznapi érdeklődőnek ebbe a tudományágba?

– Más az elmélyülés és a szórakozás! Az ókori történetek érdekesek és korszakunknak is tartogatnak mondanivalót. Manapság már rengeteg fordítás elérhető, így annak sincs akadálya, hogy az érdeklődők megismerjék a forrásokat. Platón és Arisztotelész gondolatain pedig most is érdemes elgondolkodnunk.

– **Hány ásatáson vett már részt?**

– Én magam nem vagyok régész, ennek ellenére már sok ásatást volt szerencsém megtekinteni, például Görögországban. Ami lényegesebb, hogy az ott előkerült táblákat, feliratokat kiadom, lefordítom, és történelmi kontextusba helyezem.

– **Mennyi kincset rejthet még a föld?**

– Megbecsülhetetlen. Évente akár 100-200 felirat is előkerülhet, amelyek egyike-másika akár forradalom-szerű változást is előidézhet tudományunkban.

– **Hol vannak a legfontosabb lelőhelyek?**

– Törökországban és az arab országokban rengeteg felirat vár még megfejtésre. Jelenleg Albánia is igazi „kincsesbánya” az ókori kutatók számára, hiszen eddig szinte megközelíthetetlen volt.

– **Aktualizálhatók az ókor történései?**

– Én az előadások során az ókori eseményeket mindig olyan problémákhoz próbálom hasonlítani, amelyek a hallgatók számára ismertek. Ez legtöbbször megkönnyíti egy-egy folyamat megértését. Ám az így kialakult kép mindig változik, hiszen koronként változnak maguk a kérdések is (és nem csak a politika befolyása miatt). Az mindenesetre súlyos hiba, ha egy korszakot idealizálunk!

– **Melyik elismerésére a legbüszkébb?**

– A Barcelonai Királyi Akadémia levelező tagja vagyok. Ez óriási megtiszteltetés és öröm is egyben, hiszen egy olyan városról van szó, ahová mindig szívesen visszajárok.

– **Sokat publikál, fordít, vendégelőadó, egyetemi tanár és persze kutató. Hogyan bírja?**

– A családom jelenti számomra a kikapcsolódást, főként a négyéves kislányom.

– **Benne van most egy nagyobb munkában?**

– Egy nemzetközi mágiakutató projekt egyetlen magyar résztvevője vagyok. Ókori átoktáblák alapján dolgozunk, és térben, időben helyezzük el az emlékeket, hogy megtudjuk, mennyiben különbözött az ókori régiók gyakorlata ezen a téren. Erről a munkáról 2011-ben fog egy kötet megjelenni.

– **Most, avagy korábban volt jobb a tudományág helyzete?**

– A Rákosi-korszakot kivéve mindig kivételes helyzetben voltak az ókortörténészek. Sok idősebb kolléga még azt is megengedhette magának, hogy – szakcikkbe rejtve – politikailag demonstráljon, mivel a legtöbben egyáltalán nem voltak tisztában a tanulmány háttérével. A rendszerváltás előtt azonban nehéz volt eljutni Görög- vagy Olaszországba. Az eredeti források ismerete nélkül igen nehézkes volt a munka. A 80-as évektől aztán fokozatosan javult a helyzet.

– **Ha újra kezdhethné, akkor is ezt a hivatást választaná?**

– Nem tudom! Azt már belátom, hogy nem vált volna jó költő belőlem. Ha az ókortörténetről van szó, akkor a lehető legtöbbet tudom kihozni magamból. Am anno a saját biztonságom érdekében is helyes volt a döntésem, mert megtudtam, hogy 19 éves koromtól jelentettek rólam az állambiztonsági hatóságnál, mert a gimnáziumban politikai vitakört szerveztem.

Megyesi Dániel

OKOSAN GONDOLKODNI ÉS VILÁGOSAN FOGALMAZNI!

Interjú Harkai Hajnalka tanárnővel

Harkai Hajnalka tanárnőt, ha nem is személyesen, névről, illetve látásból mindenki ismeri a Bolyaiban. Bár mostanság rendkívül elfoglalt, szakított néhány percet beszélgetésünkre.

– **Milyen volt a történelemtanítás tanárnő iskolás korában?**

– Az biztos, hogy nekem jó történelemtanáraim voltak, ezért az első perctől kezdve szerettem a történelmet. Nagyon szemléletesen magyarázták az anyagot, az általános iskolai könyvekben pedig még voltak képek. Ezzel szemben a gimnáziumi tankönyv nagyon unalmas volt. A tanárok azonban ott is rendkívül színesek, jók voltak. Azt hiszem, szerencsém volt abból a szempontból, hogy nagyon hamar megértettem, a történelem nemcsak a múltról szól, a jelenhez is kapcsolódik, és nem felesleges, hiszen megtanulva azt, jobban fogom érteni a világot.

– **Melyek voltak a történelmen kívül kedvenc tantárgyai?**

– Kezdetből fogva a történelem volt a kedvencem, de szerettem a földrajzot, az irodalmat, biológiát, fizikát és kémiát is.

– **Mikor és milyen hatások érték a tanárnőt, melyek úgy döntött, hogy történelem szakos tanár lesz?**

– Nagyon furcsán alakult. Én igazából a történelmet akartam tanulni, egyszerűen nem tudtam elképzelni, hogy ne tanuljam

tovább ezt a tárgyat. Így kerültem egyetemre, onnan pedig egyenes út vezetett a tanári pályához. Emlékszem, 10. vagy 11. osztályban már azt feleltem a kedvenc kémia tanárnőm kérdésére, hogy tanár akarok lenni. Azt mondta: – „*Ez egy nagyon jó választás, mert okosan gondolkozol, és világosan fogalmazol*”. – Ez biztatást jelentett számomra.

– Miért a középiskolát tetszett választani?

– Gyakorló tanárként a debreceni Kossuth-egyetem általános iskolájában tanítottam. Rendkívül vásott, zsvány gyerekekkel találkoztam, a szünetekben örült rohangálás folyt a folyosókon, és olyan hangzavar volt, hogy belefáradtam. Azt mondtam, ha általános iskolában kell majd tanítanom, inkább nem tanítok. Szerencsés vagyok abból a szempontból, hogy rögtön az elején találtam középiskolai állást, és egész pályám során középiskolában taníthattam. Ez a korosztály fogékony arra a gondolatiságra, amit én képviselek, az érdeklődő diákok intellektuális partnerek tudnak lenni. Engem sohasem az „ábrándozás” érdekelt, hanem az összefüggések, a dolgok háttere, kihatásai, s ez mindenképp középiskolások esetében tanítható. A zaj azonban ma is zavar, nap végére nagyon kimerülök.

– Milyen elképzelései, terveik voltak kezdő tanárként, s ezek mennyiben valósultak meg?

– Nem hinném, hogy tudatos elképzeléseim lettek volna ezt illetően. Az azonban nagyon is tudatos cél volt, hogy a gyerekek érdeklődését felkeltssem, magamat megértessem, s biztos tudás birtokába juttassam őket. A módszereket menetközben alakítottam ki, a vázlatírás azonban magától értetődő volt. Az első perctől fogva nyilvánvaló volt, hogy én tudok tanítani. Kiderült, hogy a gyerekek által is elfogadhatóan tudok tanítani, és a legfontosabb, hogy én ezt szeretem csinálni. Az azonban tény, hogy régebben sokkal könnyebb volt motiválni a tanulókat.

– Milyen észrevételei támadtak pályája során ezzel kapcsolatban, és általában?

– A diákokat sokkal több inger éri, sokkal több információhoz jutnak ma már, ezért nehezebb nekik újat, különlegesen mondani. Mivel tömegesség vált a felsőoktatás, az oda való bejutás is sokkal könnyebb, mint 15-20 évvel ezelőtt, ez a motivációs erő is megszűnt, csökkent. Ami pedig magát a tárgyat, a történelmet illeti: túl sokat akarunk történelemből megtanítani, ez mindkét fél számára megterhelő. A tankönyvek nagyon terjengősek, ami egyszerűen riasztó, elrettenti a diákot a tantárgytól.

– Tanárnő hogyan értékeli eddigi munkáját?

– Érdeemes csinálni. Pályám során rengeteg diákom tanult már tovább történelem tantárgyból. Sokan a tudományos munkába is belekóstoltak különböző versenyek kapcsán. Rengeteg gyerek jött velem külföldi, illetve belföldi kirándulásokra. Számptalan esküvőn voltam már, most épp egy doktoravatásra megyek. Amennyiben ezek alkalmasak a munka mérésére.

– Amikor nem történelemmel foglalkozik, mivel foglalkozik szabadidejében?

– Mindent nagyon szeretek csinálni, de meglehetősen kevés a szabadidőm, hiszen négy évfolyamon tanítok, érettségiztetek, nagyon sok dolgot kell kijavítanom, különböző tanulmányi versenyeket vállaltam be erre az évre, és van egy másodállásom is, ahol felnőtteket tanítok. De nagyon szeretek olvasni, főleg a közelmúlt történelemhez kapcsolódó eseményeit boncolgató szépirodalmat kedvelem, s ugyanebben a tárgykörben szeretem a jó filmeket – főképp moziban. Történelmi, földrajzi tárgyú érdeklődésekre vezethető vissza az is, hogy kirándulni is nagyon szeretek. De természetesen minden mást is szeretek: a színházat, a zenét, koncerteket. Zene terén mindenevő vagyok: szeretem a klasszikusokat, a népzene – s nemcsak a magyar nép zenéjét, más népek zenéjét is –, a jó jazzt, a zongora hangját, operát, végső soron elég széles a paletta. A jó hangzás, a dallam nagyon fontos. Képzőművészetben pedig a színel azok, amik nagyon izgatják a fantáziám.

Farkas Enikő

ABSZURDOK 5.

- Senki sem tökéletes. Belőlem is hiányzik a hiba.
- A bánatomat italba akartam fojtani, de tud úszni a bestia.
- A tehén egy bonyolult állat, de én megfejtem.
- A pofon elhadart simogatás.
- Nem a világ lett rosszabb, hanem a hírszolgáltatás lett jobb.
- Nem tudom, hogy mit szeretnék, de azt tudom, hogyan kapom meg.
- A dzsungelben minden ehető. Te is...
- A dög a rivális hölgy beceneve.
- Az élet nem mindig kellemes, de lidércnyomásnak megjárja.
- Egyik lábam itt, a másik fa...

SPORTRÓL SOKSZÍNŰEN SZIVICS A KECSKEMÉTI LILÁK EMBERE!

(Petőfi Népe, 2011. január 4.)

KTE székház, délután. A régi-új mester halálpontosan megérkezik a megbeszélte időpontra, kicsit meg is lepődtem. Mindenki vidám és bizakodó. Van is mire! Az elmúlt mérkőzések azt sugallják, a csapat lassan megtalálja a régi önmagát. Tomislav Sivic mestert kérdeztem...

- Bennem, mint kritikus szurkolóban azért ott van egy bizonyos kérdés. Mi vette rá arra, hogy visszajöjjön?

- Sok rendezetlen ügy maradt utánam. Jött a lehetőség, nem volt kétséges, vissza kellett térnem!

- Mi lesz a szerb U20-as válogatottal?

- Most a hátralevő mérkőzésekre összpontosítom minden energiámat. Ezzel a kérdéssel legkorábban a téli szünetben foglalkozom.

- Elégedett az előző edző munkájával?

- Ezen nem nagyon gondolkodtam még. Urbányi István stílusa és játékfelfogása egészen más. Egy biztos, a saját belátása szerint akarta a dolgokat alakítani. Én is így cselekszem.

- Milyen a csapatmorál?

- A győzelmek után mindig jó. Jelenleg nagyszerű.

- És a játékosok fizikai állapota?

- Én mindig azt mondom, minden fejben dől el. Ha ott nincsenek rendben a dolgok, akkor hiába való lenne a sok edzés és az a rengeteg munka, amit a srácok csinálnak!

- Lesz csapaterősítés?

- Mindenképpen szükség lesz még 2-3 minőségi játékost leigazolnunk.

- Mi a véleménye Patvaros Zsoltról?

- Óriási tehetség és rengeteg lehetőség rejlik benne. Az olyan fiataloké a jövő, mint amilyen ő is.

- Felfigyelt még másokra is az új generációból?

- Tölgyesi, Bertus, Farkas Andris, Urbán Pali... soroljam még?!

- Ki tölti majd be a lambulicsi űrt?

- Gyagya, Balogh és Bagi triója. Egyébként szeretném hangsúlyozni, nekem Lambulicsról nincs kialakított véleményem, mert csak kevés mérkőzésen láttam játszani.

- Végezetül: bennmaradunk az első osztályban?

- Amikor visszatértem, kijelentettem, hogy a bennmaradás nem lehet kérdéses. Úgy hiszem – az eddigi eredmények pedig ezt igazolják – nem is lesz!

Megyesi Dániel

IRÁNY A LELÁTÓ!

A Bolyaiban nagy népszerűségnek örvend a kosárlabda, és nemcsak a játékosok körében, a szurkolók is nagy élvezettel izgulnak végig egy-egy mérkőzést.

Mivel jómagam is csak kívülről látom a pályán, a meccsen zajló eseményeket, nem adhatok teljes képet a játékban felmerült szabálytalanságokról és oda nem ítélt pontok magyarázatáról, de végül is számunkra nem is az a lényeg, hogy bekiabáljunk a játékosoknak és a bírónak – bár, nem tagadhatja senki, néhányszor valóban megtörtént, hogy a szurkolók népes tábora egy emberként követelte, hogy kedvenc csapatuk megkapja a kosárért járó pontot.

Az év legfontosabbnak és legizgalmasabbnak ígérkező meccsei minden évben a két nagy rivális kosaras gimi, a Bolyai és a Bányai csapata között zajlanak le. A hírhedt ellenfelek például legtöbbször a Bolyai-napok idénye alatt megrendezett Bolyai Kupán kerülnek szembe egymással, de természetesen a Diákolimpia kecskeméti döntője is csak közöttük játszódhat le.

Mi, bolyais diákok nem egyszerűen szorongva várjuk a félidő, majd a meccs alakulását: mint minden valamire való közönség, örömjongunk, ha sportolóink átveszik a vezetést; úúúuzunk, ha az ellenfél játékosa egy 1 pontosat készül dobni; és fejünket fogjuk, hajunkat tépjük (már akinek még van) és körmünket rágjuk, ha látjuk, hogy kosarasaink rosszul állnak. A közönség legkedvencebb mulatsága a hullámozás, ami általában a felsőbb éves fiúk morajlásával indul, majd mindenki égnek emeli kezét, mikor hozzáér a kartenger.

Aztán nem feledkezhetünk meg a rövid kis bátorító rigmusról sem, amiben nemcsak a fiúkat buzdítjuk, de a csapat edzőjét is dicsőítjük, pontosabban biztosítjuk róla, hogy érte aztán mindent megtennének a játékosai. Ez a kántálás csak szabályos rendben játszódhat le, hogy mindenki értse a szöveget: először is, valaki feláll, bekiabálja az első sort, a szurkolótábor pedig utána zengi, és ugyanígy tesznek a további három sorral is. A végén „Bolyai!” - t, illetve „Hajrá!” - t kiáltunk, a meccs pedig folytatódik. Nem egy

tanár szintén részt vesz a mérkőzésen, természetesen nem, mint játékos, és nem is mint elvetemült szurkoló – inkább csak csendben figyeli az eseményeket, de ott van, és, ha nem is mutatja ki, azért biztos ő is felháborodik és szorít egy kicsit csapatunkért, ha arról van szó.

A legizgalmasabb rész az, mikor egyik csapat játékosai sem tudnak pontot szerezni, mert valaki mindig megkaparintja az ellenfelek közül, vagy a labda még a harmadik próbálkozásra sem szándékszik a gyűrűről a hálóba pottyanni. Akkor jön ám az igazi szurkolói morajlás meg az edzői ordítózás!

A meccs viszont nem mentes esésektől és csúszásoktól sem. Gyakran előfordul, hogy valakit fellöknek, illetve felbukik (hogy mennyire szándékosan kerül oda az ellenfél egyik tagjának cipője, ki tudja?), de már volt olyan eset is, hogy annak, aki elesett, labda hullt az ölébe, mert épp a palánk alatt történt a nevezetes incidens. Ilyenkor aztán megint egy kis zúgolódás támad körünkben, de végül ismét helyre áll a rend.

És hogy mitől is függ, hogy hogyan távozik a közönség a nézőtérről? Először is attól, hogy egyáltalán elengedik-e a tanárok őket az „évszázad meccsére” (amit valójában az „év meccsének” kellene neveznünk, de hát az nem hangzik olyan meggyőzően), és hogy miképpen végződik a játszma. Ha jól? Hát akkor percekig tapsolunk és fütyülünk. Ha rosszul – akkor már kedvetlenebbek vagyunk, de várjuk a folytatást! És ha 1-2 ponton múlt a győzelem... akkor nem szabad senkit sem a közelünkbe engedni az ellenfél játékosai (de még szurkolói) közül sem!

Rigó Szilvia

VAJON TARTÓS LENDÜLETET KAP A KTE SZEKERE?

(Petőfi Népe, 2010. október 22.)

Tomiszlav Sivics újra itt van! Ő személy szerint azt mondta: egy barát mindig segít a bajban. Ez nagyon szép és persze hangzatos állítás. Kétségtelen, Sivics mesternek vitathatatlanok az érdemei a híros város futballtörténetében. Nélküle valószínűleg nem lenne a csapatunk az első osztályban.

Azonban nem szabad teljesen megfeledkezni arról sem, hogy anno egyfajta kenyértörés miatt távozott a csapat éléről. Mint a KTE szurkolója csak remélni tudom, a múlt vitái nem árnyékolják majd be a jövőbeli munkát. Induljunk ismét tiszta lappal! Egyelőre úgy tűnik, a dolgok még rendben állnak. Győzelem a

Kispest ellen. Nincs mit mondani, szép eredmény, hiszen a Honvéd a harmadik helyen állt a tabellán és idegenben játszottunk. Remélhetőleg mindez nem egy kezdeti lendületnek köszönhető. S habár egyáltalán nem szeretnék vészmadárkodni, azért azt világosan kell látnia mindenkinek: igen nehéz mérkőzések várnak most ránk. Mondhatnám úgy is, emberpróbáló sorozat előtt állunk. Nem véletlen, hogy a régi-új mester is erre figyelmezteti a szurkolókat: ne bízzuk el magunkat! De – vagy éppen ezért – most aztán duplán, triplán kell csapatunknak a biztatás! Remélem, sokan ott lesznek szombaton a Videoton elleni meccsen is, és hangosan zúg majd a „Hajrá, KTE!”

Megyesi Dániel

ABSZURDOK 6.

- Két óvodás beszélget. – Most kinyomom a szemedet, jó? – Nem! – Akkor benyomom.
- Ha az iskola az életre nevel, nem félek a haláltól!
- Akármilyen rossz is a gyerek, adókedvezménynek megjárja...
- Nekem aztán ne magyarázd, hogy egymillió sperma közül te voltál a leggyorsabb?!
- Már a jövő sem a régi!
- Kedves utasaink: a leszállás a pilóta betegsége miatt elmarad.
- Szerellemmel múlik az idő, idővel a szerelem.

ERRŐL IS ARRÓL IS ÖNKÉNTESKÉNT A BÖRTÖNBEN

Október 15-17. között Kecskeméten is, mint sok más városban Európa szerte megrendezésre került a „72 óra kompromisszum nélkül” program. Ennek keretében különféle önkéntes tevékenységeket láthatnak el a fiatalok – és a már régebb óta fiatalok -, legyen az a tevékenység éppen beszélgetés az idősekkel a Margaréta Otthonban, segítség a Máltai Szeretetszolgálatnál, szemétszedés a Csalánosi erdőben, vagy akár a Nagytemplom galambok által bepiszkított tornyának kitakarítása. De ami

számomra a legkülönlegesebb volt, ami engem a legjobban megérintett, az a börtönlátogatás volt.

Péntek délután néhány fiattal bejuthattunk a kecskeméti börtönbe, hogy a hosszabb-rövidebb ideje bent élő fiatalok fogva tartottaknak énekelhessünk egy pár világi és keresztény könnyűzenei számot. Mióta kijöttünk onnan, rengetegen kérdezték meg már tőlem, hogy „na, milyen volt?”. Mégis mit válaszolhatnék erre? Nem válaszolhatom azt, hogy „jó”, az túlon túl groteszknek hatna. Őszintén szólva, azóta sem tudom igazán megfogalmazni magamban, hogy mit is éreztem odabent, szögesdrótokkal és rácsokkal elzárva a külvilágtól... Nézve az elgyötört fiatalok arcát, akik közül sokan nem is feltétlenül a saját hibájukból kerültek oda, jutottak el odáig, hogy olyan dolgokat tegyenek meg, amit nem lett volna szabad – sokkal inkább hátrányos családi helyzetük, környezetük, társadalmi kirekesztettségük miatt.

Mindenesetre jó volt látni, hogy zenénkkel sikerült egy kis mosolyt csalni az arcokra, sőt mi több, egy idő után némelyikük még csatlakozott is hozzánk, és velünk együtt énekeltek a dalokat. A börtön dolgozói is nagyon kedvesen fogadtak bennünket, főleg **Sinkó Éva**, a fiatalok fogva tartottak vezető nevelője és **Gaál Béla**, a börtön sajtóreferense, aki az énekeinket hallva egy pillanat alatt előkerített egy gitárt a semmiből, leült mellénk, és együtt zenélt velünk.

Hatalmas és emlékezetes élmény volt, az tény... És bár még most sem tudok konkrét választ adni a kérdésre, hogy „na, milyen volt?”, az biztos, hogy semmiképp nem hagytam volna ki.

Hortobágyi Ágnes

VÉGLEG ELKÖNYVELHETJÜK A KÖNYVTÁRAKAT? AVAGY: VAN-E JÖVŐJE A HAGYOMÁNYOS KÖNYVTÁRNAK?

A mai diák életében nélkülözhetetlen egy kutatómunka, prezentáció vagy előadás megfelelő forrásokon alapuló elkészítése. Ezekhez anyagot számos helyről gyűjthetünk: tanároktól, barátoktól, TV műsorokból, újságok, kutatók munkáiból valamint a két legáltalánosabb helyről, a könyvtárból és az internetről. Ezzel ellentétben sajnos egyre kevesebbet halljuk azt, hogy: „– *Elmentem a könyvtárba, majd jövök!*” Manapság mindent uralma alá hajt az internet, ez a hatalmas információforrás, amely

információk sokaságát képes tömegekkel megosztani. Egyszerűen csak beírom a Google-ba, hogy mi is az, amit keresek, és találatok százai, ezrei jelennek meg a monitoromon.

A könyvtár, a „Gutenberg-galaxis”, létezésük óta a tudást, az információk sokaságát jelenti. Nincs az a témakör, amivel kapcsolatban ne találnáink meg a tudásvágyunkat kielégítő választ. Emellett a könyvek nemcsak jó segítségek, hanem csendes társak is egy viharos vasárnap délutánra, amikor a hétfői prezentáció csak alig-alig áll össze, az internet-kapcsolat viszont nem hajlandó az együttműködésre.

Mi is valójában a könyvtár? A szó maga a görög „bibliotheca” tükörfordításából származik. Könyvtárnak nevezzük a bármiféle adathordozón rögzített dokumentumok tárolására kialakított helyet, épületet, és ezen dokumentumok gondozására, feltárására hivatott intézményt. A tárolt információhordozókat rendszer (katalógus, regisztráció, magyarul jegyzék) szerint rendszerezik, archiválják és az olvasók számára hozzáférhetővé teszik. Napjainkban már használata is sokkal egyszerűbb, bár jóval körülményesebb az internetnél. Miután elkészítettem a könyvtári igazolványomat, csak bemegyek a könyvek birodalmába és megkeresem az információs pultot. A könyvtáros a katalógusba beütve az általunk megadott kulcsszavakat, témát vagy szerzőt, gyorsan útbaigazít a már jól ismert ETO-számok alapján. Ezek után már csak meg kell keresnünk a dokumentumot és belemerülni a kutatómunkába. Általában az így szerzett információk sokkal színesebbek és eredetibbek az online társaiknál, hiszen az interneten gyakran belefuthatunk hamis állításokba is.

Tegyük fel, hogy az úrról, a világegyetemről szeretnénk kiselőadást tartani. Ha a könyvtárba bemegyünk számos írásos és képi formátumú dokumentumot találunk, amelyeket átlapozva egy egész előadásnyi anyagot összeszedhetünk és jó fotókat is könnyen szerezhethetünk. Ezzel ellentétben, a jól ismert keresőoldalakra beütve az „úr” vagy a „világegyetem” szót rengeteg különböző értelmezést találhatunk a szó eredeti jelentésétől kezdve az irodalmi művektől a mai pletykákig. Ha ez nem lenne elég, számos eltérő vagy hibás adatot találhatunk, amelyekről szegényes háttértudás nélkül nagyon nehéz eldönteni, melyik is a helyes. Még ha elsőre soknak és jónak is tűnnek a találatok, a helyes és használható információk megtalálása nagyon sok időt vesz igénybe. Lehet, hogy az internettől már túl sokat kapunk,

többet, mint kellene. A könyvtár ennél sokkal egyszerűbb és biztosabb forrás.

Bevallom, én sem járok gyakran könyvtárba, sokszor választom a világhálót. A mai rohanó életben van, hogy nincs időnk átolvasni egy ezer oldalas könyvet. Egyes szövegek hossza, stílusa nem feltétlenül igényel elmélyült - vagyis a könyvhöz kötött - olvasást. Ma már szinte minden folyóirat és napilap online is elérhető, a könyvek viszont drágák. Vannak esetek, amikor szorít a határidő, és gyorsan kell valami frappánsat összehozni és ilyenkor valóban az internet a célszerű megoldás.

A hagyományos könyvtárak soha nem fognak eltűnni. Az eredeti dokumentumok kézbentartása és átolvasása sokkal nagyobb esztétikai élményt nyújthat, olyat, amit a világháló nem képes megadni. A könyvek mindig és nagyon biztos támpontok lesznek, sokkal színesebb és sokrétűbb válaszokat adnak, mint az internet, ahol gyakran olvashatjuk ugyanazt más formába öntve. A hosszabb szövegeket kényelmetlen számítógépen keresztül olvasni és a könyvolvasásnak mindig is lesz egy olyan atmoszférája, amit az internetes olvasás nem tud helyettesíteni. Számomra a könyvek mindig is sokkal érdekesebbek, biztosabbak és főként értékesebbek lesznek, mint a világháló.

Kristó Anett

MATEMATIKA UNDORITHIS – EGY RAGÁLYOS KÓR

(Petőfi Népe, 2010. december 9.)

Sokan vagyunk, akik a fogunkat csikorgatjuk, ha matekóra csöngetnek be. Nem beszélve a sok fejfájásról, amit egy-egy értelmezhetetlen feladat okoz. Ám be kell látnunk: matematika nélkül nincs élet!

Elég csak végiggondolni: pénzügyek, bankügyek, hitelek, tranzakciók és logika – mindezek életünk részei. Ha nem figyel oda az ember és számol utána dolgoknak alaposan, akkor rövid úton becsapják, megkárosíthatják. A számok bizony ott vannak mindenhol. Megkerülhetetlenek. Kedvezmények a boltokban, hangzatos hitelreklámok, amikből hajlamosak „kifelejteni”, hogy a végén akár a sokszorosát visszafizeti az ember. De hasznos dolog azt is tudni, mennyi festék kell egy 30 négyzetméteres szoba kipingálásához, avagy optimális-e az autónk fogyasztása. Számok, számok és számok...

Matekozás nélkül mindez sehogyan se menne. Ezt már én magam is belátom, pedig a matematika tárgy számomra komoly ellenség. Még most, érettségi előtt sem a szívem csücske, de tudom, hogy vizsgáznom kell belőle. (És nem mindegy, hogyan.) Persze nem elhanyagolható tényező a szaktanárunk lelkesedése sem, ami végül is az összes nebulóra motiválólá hat.

Persze van, hogy így is ránk tör a „matematika undorithis” nevű ragályos kór. Ilyenkor minden pedagógusi lelkesedés hiábavaló erőlködés...

Megyesi Dániel

„INSTANT CELEBEK” A KÉPERNYŐINKEN ÉS A CÍMLAPOKON

(Petőfi Népe, 2010. december 16.)

A minap az egyik középkorú ismerősöm kérdezte tőlem: nem ismerem-e annak a „rihongya” nevezetű csinos lánynak a zenéjét, akit látott a TV-ben énekelni. Miután jobban körülírta, kiről is van szó, akkor esett le a tantusz: Rihannáról, az énekesnőről beszélt. Mit mondjak, nagyon jól kuncogtam a helyzeten!

A vidámkodás mellett azonban el is gondolkodtam: ennek a véletlen elszólásnak lehet-e valamilyen igazságtartalma. Vajon a sztárvilág tényleg nem egyéb, mint valamiféle rihongyák gyülekezete? Mert az biztos, hogy a hazai és a külföldi celebek jó része – tisztelet a kivételnek – nem a teljesítmény vagy a tartalom okán, hanem a magánéleti botrányai, látványos semmittevése vagy éppen extra botlásai révén válik híressé. És ugye az sem titok, hogy éppen a gázsi miatt teszik magukat nevetségessé, és

mennek le kutyába. Bizony, a mai hírességek (?) már rég' nem példaképek, inkább valamiféle ripacsok, akik pénzért „eladják magukat”! Nos kérem, a pénz, a nézettség nagy úr! Állítólag az emberek többsége igenis kíváncsi a bulvárvilág történéseire, mert a másokon való csámcsogás már szinte az életük szerves részévé vált. Pedig számtalanszor megírták: ez így nem mehet tovább. A kereskedelmi csatornák mellett ma már a is egyre kevesebb értelmes műsort sugároz. Állítólag erre van igény

Én viszont nem hiszem, hogy a fejekben valóban ennyire alacsonyan lenne a színvonal. A műsorokat és celebjeinket készen kapjuk. Akár az instant leveseket: péntek este tehetségkutató műsor, szombat este úgyszintén. Hétköznap meg szappanopera szappanopera ellen. A nézők választási lehetősége nem túl nagy. Illetve mégis. Ott van az a bizonyos ki-be gomb a távirányítón...

Megyesi Dániel

INKÁBB JÁTSSZ A PÜSSMACIDDAL, MINT AZ ÉLETEDEDEL!

(Petőfi Népe, 2010. november 25.)

Sajnálatos tény, de igaz: egyre elterjedtebb a droghasználat a fiatalság körében. Egyre gyakrabban halljuk a híradásokban: középiskolás korú diákot szállítottak túladagolás miatt kórházba. A drog lassan öló méreg. Ebben minden benne van. Pillanatnyi, rövid ideig tartó élvezet mellett hosszú távon csak káros hatásokat tudunk felsorolni. Általában aki egyszer kipróbálja, nem tud szabadulni tőle, függővé válik. És jönnek a komoly bajok, a visszafordíthatatlan tragédiák...

Mégis egyre népszerűbbek a különböző tudatmódosító szerek. Sokan azzal érvelnek, hogy: „csak most az egyszer”, „egyszer élünk”. De aztán jön a következő és a következő. Később kimaradnak az iskolából, áruba bocsátanak néhány holmit, majd egyre súlyosabb dolgokat tesznek meg még egy slukkért, adagért, lövésért. A drog bekebelezi, uralja, majd teljesen leépíti és megsemmisíti áldozatát.

A becsült adatok alapján kb. 200 ezerre tehető a rendszeres drogfogyasztók száma. De az olcsó, könnyen hozzáférhető amfetaminszármazékok, valamint az úgynevezett pótszerek egyre több fiatalhoz jutnak el. Könnyű kábulat, pocsék ébredés. És a valóság? A függőség. Aki egyszer a kábítószer rabjává válik, az sosem szabadulhat. A „szer” és a vágy egy életen át tartó macska-egér játékot űz áldozataival.

Kristó Anett

FÁRASZTÓ, SZÜRKE HÉTKÖZNAPOK

(Petőfi Népe, 2010. december 30.)

Reggel fél nyolc. Belépek az osztályterembe és a szokásos kép előttem. Álmos ábrázatok és táskás szemek. A diákok túlnyomó többsége kimerült, fáradt. Nem elég, hogy az utolsó évünk pereg le a gimiben, még a hétvégéink is rövidülnek. Legalábbis úgy tűnik. Egy-egy buli pénteken, esetleg szombat délután focimeccs és már a hétvége háromnegyede el is szállt. Na persze nem mindegyik telik csak így, mégis kevésnek érzem az időt egyéb fontos dolgokra. Nekem már ahhoz is úgynevezett időbeosztó-táblázatot kell készítenem, hogy jusson időm egy könyv elolvasására.

A fáradtság és a túlterheltség miatt sok fiatal fanyalodik a mesterséges „üzemanyagra”. Legyen az éppen kávé, avagy

valamilyen energiaival. Ugyan egyre többen tudják, hogy az egészségre igen károsan hatnak ezek a termékek, mégis sokaknak nehezebbre esik nemet mondani az energiaitalokra.

A fiatalok közül sokan „kényszerből” is éjszakáznak. Engem kifejezetten bosszant, hogy a nézhető műsorokat, filmeket szinte valamennyi tévécsatorna este 11 óra körülre rakja. Legyen ez egy történelmi műsor Kun Miklóssal, avagy egy amerikai vígjátéksorozat. Dühítő a helyzet, mert a szórakozni vágyók arra kényszerülnek, hogy sokáig fent maradjanak.

Másnap meg ott a kialvatlanság, a fáradtság. És akkor jön a kávé meg az energiaital. Akkor is, ha tudjuk: mindez többet árt, mint használ.

Megyesi Dániel

18 évvel ezelőtt kezdődött minden. 1994 januárjában úgy határoztunk, hogy egy kis kiadványban, későbbiekben az iskolaújságban is megjelentetjük legtehetségesebb diákjaink írásait.

Mindössze nyolc oldallal kezdődött. Egy irodalmi matinén elhangzott versek voltak olvashatók az első számban... 1995-ben a Magyaritanítás folyóirat is felfigyelt a Bolygatóra...

Érdekes, hogy a 90-es években diák szerzőinktől főleg versek jelentek meg, vagy vitatkozó írások egymással – mert ennek is teret adtunk. 2002 után pedig inkább a publicisztika hatotta át a „diák író társakat”. Legtehetségesebbjeink szép sikereket értek el a Diák írók fesztiváljain, több első helyet és különdíjat szerezve.

A 18 év alatt a Bolygató értékrendje nem változott. Rang volt benne megjelenni. Nagyon sok írás több napi és havi lapban is megjelent. 61 számot jegyeztünk – 2500 oldalnyi terjedelemben. Ez nem kevés. Így – visszanezve is – elmondható: Érdeemes volt. Már csak a tehetségek felfedezése érdekében is! Nem beszélve az olvasás izgalmairól... És ezt köszönjük a Bolygató iránt érdeklődőknek.